

سالگرد استقلال افغانستان به همه مبارک بادا

سالگرد استرداد استقلال کشور عزیز را، روزی که با سربازی، جوانمردی و توانمندی فرزندان با همت کشور ثبت تاریخ است به همه بزرگان و عزیزان قلمبدهست و کافه ملت قهرمانم مبارک گفته سعادت، آسودگی و آزادی جاویدان آرزو می نمایم. محصول اضافه تر از چهار دهه فداکاری و پامردی های دلیرانه هزاران سرباز شجاع و وطنپرست این خطه غیور، استقلال سیاسی کشور در 28 اسد سال 1298 هـ، ش می باشد.

بنا بر شهادت تاریخ ملت با حمیت ما، طی سه جنگ خونین یعنی اول، دوم و سوم افغان و انگلیس حقانیت و اخلاص شانرا نسبت به میهن شان ثبت کتاب های تاریخ کردند.

این جنگ ها از سال های 1839 تا 1919 م ادامه یافت تا بالاخره به منفعت افغان های رشید و مبارز تمام شد و در برابر از جان دادن هزاران فرزند قهرمان، آزادی سیاسی از آن ملت سر بلند افغان در برابر برتانیه کبیر گردید و انگلیس ها را واداشت تا آزادی سیاسی افغانستان را رسماً بپذیرند.

علی احمد خان "لویباب" وزیر داخله وقت افغانستان و آقای هملتن گرافت "Hamilton Graft" سکرتر امور خارجه هند بریتانوی هنگام مذاکره در راولپندی استقلال افغانستان را اکیداً مورد تأیید قرار دادند که هژدهم اسد سال 1297 هـ، ش مصادف می شود به روز امضاء سند قرارداد این پیروزی افغانستان. البته شاه امان الله خان به تاریخ 28 اسد سال 1298 هـ، ش آخرین سند استقلال افغانستان را در داخل کشور در قصر زر افشان واقع بوستان سرای سابق کابل (پارک زرنگار امروز) منظور کرد و از ملت خواست تا این روز را به عنوان یک جشن ملی استقبال کنند.

«جنبش مشروطیت در افغانستان» اسم کتابیست نوشته پوهاند عبدالحی حبیبی که بیانیه شاه امان الله را به مناسبت تجلیل از نهمین سالگرد آزادی افغانستان چنین نقل قول می نماید:

«استقلال خود را چطور باید محافظه کنیم؟ آیا این کار با بیرق های رنگارنگ و تزئینات صورت می گیرد؟ خیر!»

باید به قلوب فرزندان خود و نسل های بعدی، حس وطن دوستی و فداکاری را ایجاد کنیم، زیرا وقتی که فداکار باشیم هیچ وقت استقلال از دست ما نخواهد رفت.

- در صورتی که فرزندان صالح شما، صاحب تعلیم و تربیت باشند، حاجت به ریختن خون هم ندارند و محافظ آن معارف خواهد بود.
- در صورتی که فرزندان تان فهیم و صاحب تعلیم باشند، حسودان و دشمنان دست خیانت خود را به شرف و استقلال تان دراز کرده نمی توانند.
- پس در معارف و تعلیم بکوشید و فرزندان خود را غرض تعلیم و تحصیل در ممالک متمدن و بزرگ دنیا بفرستید تا نتیجه کامیابی و دانش شان قوت الظهر بوده، استقلال شما دوام کند.»

در زمان اعلیحضرت امان الله خان روزنامه نگاری توسعه پیدا کرد، هفته نامه ها دیده می شد و مجلات به دسترس مردم قرار می گرفت. بار اول روزنامه های ولایتی که به نشر رسید، عبارت بودند از: «بیدار» در مزار شریف، «اتفاق اسلام» در هرات، «اصلاح» در بدخشان، «طلوع افغان» در قندهار، «اخبار غازی» در پکتیا و «اتحاد مشرقی» در ننگرهار، بود. همچنان وزارتخانه ها هر کدام نشریه های خود را داشتند. اخبار «ثروت» از جانب وزارت مالیه چاپ می شد، در وزارت معارف نشریه ای به نام «معرف معارف» و مجله اردو در وزارت دفاع افغانستان بوجود آمد.

همچنان بخاطر روشن کردن اذهان مردم و تشریح بهتر حقوق و قوانین آزادی برای زنان، نشریه ای به نام «ابلاغ» به نشر می رسید.

در کشور ما در همین دوره نخستین داستانی که به چاپ رسید، جهاد اکبر است که مولوی محمد حسین پنجابی یکی از مشروطه خواهان و جان نثاران ملت از اهل هند افغانستان نوشته بود..

تطبیق دیموکراسی یکی از اهداف مهم شاه امان الله بود و دلیل درج مطبوعات آزاد به عنوان یک ماده در قانون اساسی هم همین بود لذا، دانشمندان منور، محررین و محققین در این زمینه با شاه همنظر و حامی او بودند علاوه بر این همه غازی امان الله خان در دوره کوتاه سلطنتش توانست مصدر بهترین و پر بار ترین خدمات برای ملتش گردد مانند:

- نشر جریده ارشادالنسوان
- تأسیس انجمن حمایت نسوان
- سهولت در طرز تحصیل مالیات
- از بین رفتن کار اجباری و بیگاری
- لغو مالیات اضافی از پیشه وران

- نقده شدن مالیات اراضی
- انفاذ قانون محصول مواشی
- تأسیس مکتب اصول دفتری برای تربیه مأمورین مالیه
- مدرن ساختن سیستم حسابی قدیمی دولت
- ترتیب قانون وظائف حکام و مأمورین
- تنظیم و نافذ شدن قانون تشویق و ترغیب برای سرمایه گذاری
- به میان آمدن قانون فروش املاک دولتی
- لغو گمرکات متعدد داخلی
- به وجود آوردن محاکم شرعی معاملات تجارتي
- تعیین قنصل ها و وکلای تجار کشور های همسایه برای تسهیل تجارت، شرکت های تنویرات، موتر، ادویه جات، تأسیس تجارتخانه شوری در کابل، دولت مؤسسات تجارتي مثمر امانیه را در چوکات دولت تأسیس کرد، اقدام خریداری فابریکات برای حکومت امانیه همچنان قرار داد با دو شرکت فرانسوی و آلمانی به خاطر راه اندازی خطوط آهن در افغانستان و آغاز تمدید لین های تیلفون و تلگراف بین کابل و ولایات.
- تنویر فابریکه های چرم گری، باروت سازی، سمنت، گوگرد
- فابریکه، پرزه سازی، صابون، نجاری و یخ سازی، عطریات، نختابی، ترمیم موتر، پارچه بافی، پنبه و روغن کشی در هرات، قندهار و مزار شریف.
- جهت سهولت انتقالات، برای فابریکه های قند سازی، نساجی نخی، جیم، دکمه سازی، حفظ میوه، مسکه و پنبه سازی، تیل خاک کشی، شوری، ایران و ترکیه تدابیر اتخاذ شد.
- اکمال بند سراج غزنی و بند آبگردان غازی
- اقدام قرارداد های تجارتي با کشورهای متعدد
- تنظیم پروگرام ها برای انعقاد قرارداد ها در باره لاجورد بدخشان، نفت هرات تأسیس یک فابریکه ذوب آهن، انکشاف معادن آهن، ذغال، گوگرد، سرب سنگ ریشه، ابرک، تباشیر، مرمر، گل سفید و رنگ های مختلف.
- تنظیم جنگلات اسمار و پکتیا
- پلان تزئید نسل اسپ، نسل قره قل و ترقی پبله وری
- یونیفورم از پارچه های وطنی برای مأمورین دولت بصورت جبری
- اجباری شدن تحصیل معارف تا درجه ابتدائیه
- تأسیس لیسه های امانیه (فرانسوی زبان) و امانی (جرمنی زبان) در کابل که بعداً لیسه امانیه به استقلال تبدیل شد و امانی به نجات و آغاز تدریس استادان فرانسوی و آلمانی به لیسه ها
- مکاتب رشدیه غازی، تلگراف، رسامی، نجاری، معماری، زبانها، رشدیه مستورات جلال آباد، قندهار، هرات، دارالمعلمین در هرات، مکتب پولیس، موزیک، قالین بافی، مهندسی، تدبیر منزل زنان.
- آزاد ساختن غلامان و کنیزان و لغو مؤسسه مربوطه ایشان
- جلب افغان، هندو و سیک همه بدون تبعیض به صفوف اردو و ادامه تحصیل در مکاتب مسلکی.
- خلاصه شاه امان الله خان در دوره حاکمیت ده ساله اش نظام حکومتش را موفقانه، صادقانه و با حقانیت و حس مخلصانه وطنپرستی به پیش برد ولی سر انجام با هجوم و همبستگی مخاصمان مواجه گشته و شب هنگام 14/13 جنوری 1929 از تخت و تاج پادشاهی به نفع برادر بزرگش سردار عنایت الله خان کناره گرفت و با گروپ کوچک نزدیکانش اول صبح همان روز کابل را به قصد قندهار ترک گفت.
- اکنون با وجود اینکه هیچ اثر جنسی از وی به یادگار نداریم ولی با افتخار گفته میتوانیم که بزرگترین اثر معنوی از خود به ما به جا گذاشته که همین آزادی و استقلال ماست، روحش را شاد و روانش را آرام میخواهیم.